

DGUY DENEME-3

Devlet Gelir Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı

CEVAP VE AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

60

SORU

4

ALAN

90

DAKİKA*

4

SEÇENEK

Adı Soyadı:

Tarih / Başlama Saati:

Kapsam

Hukuk 15 • Maliye 15 • Muhasebe 15 • İktisat 15

Kaynak yaklaşımı

Ekli 12 Mart 2022 Gelir Uzmanlığı Yeterlik sınav PDF'sinin dört seçenekli, mevzuat/işlem temelli soru ve açıklamalı çözüm biçimi örnek alınmış; bütün soru gövdeleri ve seçenekler yeniden ve özgün olarak yazılmıştır.

Güncellik ve kullanım uyarısı

Canlı internet taraması bu çalışma oturumunda kullanılamadığı için 2026 değişiklikleri teyit edilememiştir. Mevzuat referans tarihi 31.12.2025'tir; yıllık parasal had ve yeniden değerlendirme tutarlarına bağlı sorulardan özellikle kaçınılmıştır. Bu çalışma resmî sınav veya kurum yayını değildir. 60 soruluk çalışma için süre 90 dakika olarak önerilmiştir; resmî ilan, süre ve kapsam bakımından ilgili kurumun güncel duyurusu esastır.

* 90 dakika, 60 soruluk bu deneme için oransal çalışma süresi önerisidir.

CEVAP ANAHTARI

S	C	S	C	S	C	S	C	S	C	S	C	S	C	S	C	S	C	S	C
1	A	7	C	13	A	19	B	25	B	31	C	37	C	43	D	49	A	55	C
2	B	8	B	14	B	20	B	26	C	32	D	38	B	44	D	50	A	56	C
3	C	9	A	15	B	21	D	27	A	33	A	39	D	45	A	51	D	57	D
4	B	10	C	16	C	22	D	28	C	34	C	40	A	46	C	52	A	58	C
5	D	11	A	17	B	23	B	29	D	35	A	41	B	47	D	53	D	59	B
6	B	12	B	18	C	24	C	30	A	36	D	42	A	48	D	54	A	60	D

Sınav Dağılımı

Alan	Soru Aralığı	Soru Sayısı	Ağırlık
Hukuk	1-15	15	%25
Maliye	16-30	15	%25
Muhasebe	31-45	15	%25
İktisat	46-60	15	%25

Çözüm kullanımı

Her çözümde doğru seçeneğin gerekçesi ve temel mevzuat/kavram dayanağı verilmiştir. Hukuk ve vergi sorularında yayın öncesi güncel resmî metinle son kontrol yapılması önerilir.

HUKUK - ÇÖZÜMLER

1-15

1. 1982 Anayasası'na göre yasama sorumsuzluğuna ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A

Çözüm: Yasama sorumsuzluğu, milletvekilinin Meclis çalışmalarındaki oy, söz ve düşünce açıklamalarını korur. Bu koruma sürekli niteliktedir ve kaldırılması mümkün değildir. Meclis, Başkanlık Divanının teklifi üzerine, Mecliste ileri sürülen düşüncelerin Meclis dışında tekrarlanmasını veya açığa vurulmasını sınırlandırabilir. Bu nedenle doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: T.C. Anayasası m. 83 | Düzey: Orta

2. Savaş, seferberlik veya olağanüstü hal dönemlerinde dahi 1982 Anayasası'nın 15. maddesi uyarınca dokunulamayacak güvencelerden biri aşağıdakilerden hangisidir?

B

Çözüm: Anayasa'nın 15. maddesi, olağanüstü dönemlerde temel hakların durumunun gerektirdiği ölçüde durdurulabilmesine izin verir; ancak bazı çekirdek güvenceleri korur. Masumiyet karinesi bu dokunulamaz güvenceler arasındadır. Diğer seçeneklerdeki haklar olağanüstü dönemde, anayasal koşullara uyulmak kaydıyla sınırlandırılabilir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: T.C. Anayasası m. 15 | Düzey: Orta

3. İdari işlemlerin sona erdirilme biçimlerine ilişkin aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

C

Çözüm: Geri alma, idari işlemin yapıldığı tarihten itibaren hukuki sonuçlarının ortadan kaldırılmasını; kaldırma ise işlemin geleceğe yönelik olarak sona erdirilmesini ifade eder. Bu nedenle doğru eşleştirme C seçeneğindedir.

Dayanak / kavram: İdare hukukunun genel ilkeleri | Düzey: Kolay

4. Bir belediyenin, yangın güvenliği bakımından ciddi tehlike taşıyan eğlence yerini henüz herhangi bir suç işlenmeden geçici olarak mühürlemesi aşağıdaki idari faaliyetlerden hangisine örnektir?

B

Çözüm: İdari kolluğun amacı kamu düzeninin bozulmasını önlemektir; önleyici nitelik taşır. Adli kolluk ise işlenmiş suçların soruşturulmasına ve failerin adli makamlara teslimine yöneliktir. Olayda tehlike gerçekleşmeden önlem alındığından doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: İdare hukukunun genel ilkeleri - kolluk faaliyetleri | Düzey: Kolay

5. İdari bir eylem nedeniyle kişisel hakkı ihlal edilen kişinin tam yargı davası açabilmesi için İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda öngörülen ön koşul aşağıdakilerden hangisidir?

D

Çözüm: İdari eylemlerden doğan tam yargı davalarında, dava açılmadan önce ilgili idareye başvuru zorunludur. Başvuru, eylemin öğrenilmesinden itibaren bir yıl ve her halde eylem tarihinden itibaren beş yıl içinde yapılmalıdır. Bu nedenle doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: 2577 sayılı İYUK m. 13 | Düzey: Zor

6. Türk Medeni Kanunu'na göre kişiliğin başlangıcına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

B

Çözüm: Kişilik sağ ve tam doğumla başlar. Bununla birlikte çocuk, sağ doğmak koşuluyla, ana rahmine düştüğü andan başlayarak hak ehliyetinden yararlanır. Nüfusa tescil kurucu değil açıklayıcı niteliktedir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu m. 28 | Düzey: Kolay

7. Bir kişinin, ölümüne kesin gözle bakılmasını gerektiren koşullar içinde kaybolmasına rağmen cesedine ulaşılamaması halinde uygulanacak kurum aşağıdakilerden hangisidir?

C

Çözüm: Ölümüne kesin gözle bakılmayı gerektiren durumlar içinde kaybolan ve cesedi bulunamayan kişi gerçekten ölmüş sayılır. Bu durum ölüm karanesidir ve gaiplikten farklı olarak uzun bekleme süresi ile gaiplik kararı aranmaz. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu m. 31 | Düzey: Orta

8. Türk Borçlar Kanunu'na göre takasın ileri sürülebilmesi için kural olarak aşağıdaki koşullardan hangisinin bulunması gerekir?

B

Çözüm: Takas için tarafların birbirine karşı borçlu ve alacaklı olması, edimlerin aynı türden bulunması ve takas alacağını ileri süren tarafın kendi alacağını istemeye yetkili olması gerekir. Borçların miktarlarının eşit olması şart değildir; küçük olan tutar kadar sona erme gerçekleşir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 139 | Düzey: Orta

9. Türk Borçlar Kanunu'na göre alacağın devrine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A

Çözüm: Alacak, kanun, sözleşme veya işin niteliği engel olmadıkça borçlunun rızası aranmadan devredilebilir. Devir sözleşmesinin yazılı yapılması geçerlilik şartıdır. Borcun üstlenilmesi ise ayrı bir kurumdur. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 183-184 | Düzey: Orta

10. Ticari işletmeyi, sahibinden bağımsız olarak diğer işletmelerden ayırt etmeye yarayan ad aşağıdakilerden hangisidir?

C

Çözüm: Ticaret unvanı taciri, işletme adı ise doğrudan işletmeyi diğer işletmelerden ayırt eder. Marka mal veya hizmetleri ayırt etmeye yarar. Bu nedenle doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu m. 53 | Düzey: Kolay

11. Anonim şirkette pay sahibinin şirkete karşı borcuna ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A

Çözüm: Anonim şirketlerde tek borç ilkesi geçerlidir. Pay sahibi, kural olarak yalnızca taahhüt ettiği sermaye payını şirkete ödemekle yükümlüdür; esas sözleşmeyle keyfi ek borçlar getirilemez. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu m. 480 | Düzey: Orta

12. Borçlunun elinde haczedilen bir taşınır üzerinde üçüncü kişinin mülkiyet veya rehin hakkı bulunduğunu ileri sürmesi aşağıdaki kurumlardan hangisini gündeme getirir?

B

Çözüm: Haczedilen mal üzerinde borçlu dışındaki bir kişinin mülkiyet veya rehin hakkı ileri sürmesi istihkak iddiasıdır. İddianın taraflarca kabul edilmemesi halinde uyuşmazlık istihkak davasıyla çözömlenir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu m. 96 ve devamı | Düzey: Zor

13. Vergi Usul Kanunu'na göre vergiyi doğuran olayın kanunlarla yasaklanmış bir faaliyetten kaynaklanması vergilendirmeyi nasıl etkiler?

A

Çözüm: Vergiyi doğuran olayın kanunlarla yasak edilmiş bulunması, mükellefiyeti ve vergi sorumluluğunu kaldırmaz. Vergi hukuku ekonomik olayı esas alır; faaliyetin başka bir hukuk dalında yasak olması vergi borcunu kendiliğinden ortadan kaldırmaz. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu m. 9 | Düzey: Orta

14. Vergi matrahının tamamen veya kısmen defter, kayıt, belge ya da kanuni ölçölere dayanılarak tespit edilemediği ve matrahın takdir komisyonu veya vergi inceleme raporuyla belirlendiği tarh türü aşağıdakilerden hangisidir?

B

Çözüm: Matrahın defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçölere dayanılarak tespit edilemediği durumlarda matrah takdir komisyonu ya da vergi incelemesi yoluyla belirlenir ve vergi re'sen tarh edilir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu m. 30 | Düzey: Orta

15. Beyana dayanan bir vergi bakımından pişmanlık ve ıslah hükümlerinden yararlanılmasını aşağıdakilerden hangisi engeller?

B

Çözüm: Pişmanlıktan yararlanabilmek için mükellefin kendiliğinden haber vermesi ve bu haberden önce olay hakkında resmi bir ihbar bulunmaması, vergi incelemesine başlanmamış veya takdir komisyonuna sevk edilmemiş olması gerekir. İncelemenin daha önce başlaması pişmanlığı engeller. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu m. 371 | Düzey: Zor

MALİYE - ÇÖZÜMLER

16-30

16. Tüketiminde rekabet bulunan ancak bireylerin kullanımının dışlanmasının güç olduğu mallar aşağıdakilerden hangisidir?

C

Çözüm: Ortak kaynaklarda bir kişinin tüketimi başkalarının yararlanabileceği miktarı azaltır; yani tüketimde rekabet vardır. Buna karşılık kullanıcıları dışlamak güçtür. Balık stokları ve ortak meralar klasik örneklerdir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Kamu maliyesi teorisi - mal türleri | Düzey: Kolay

17. Devredilebilir emisyon izni sisteminin etkinlik sağlayabilmesinin temel mekanizması aşağıdakilerden hangisidir?

B

Çözüm: Kamu otoritesi toplam emisyon miktarını sınırlar ve izinlerin ticaretine olanak verir. Azaltım maliyeti düşük firmalar daha çok azaltım yapım izin satar, maliyeti yüksek firmalar izin satın alır. Denge halinde marjinal azaltım maliyetleri yakınsar ve hedef daha düşük toplam maliyetle sağlanır. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Kamu maliyesi teorisi - piyasa temelli çevre araçları | Düzey: Orta

18. Yasama organı üyelerinin, kendi seçmenleri açısından önem taşıyan projelere destek sağlamak amacıyla birbirlerinin tekliflerine karşılıklı oy vermesine ne ad verilir?

C

Çözüm: Oy ticareti, karar alıcıların farklı tekliflere karşılıklı destek vermesidir. Bu yöntem bazı durumlarda tercih yoğunluklarının yansımaları sağlasa da toplam faydası düşük projelerin kabulüne de yol açabilir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Kamu tercihi teorisi | Düzey: Kolay

19. Eğitim, sağlık ve sahne sanatları gibi emek yoğun hizmetlerde verimlilik artışı sınırlı olduğu halde ücretlerin ekonominin diğer kesimleriyle birlikte yükselmesi ve birim maliyetlerin artması hangi yaklaşımla açıklanır?

B

Çözüm: Baumol maliyet hastalığı, emek yoğun hizmetlerde verimlilik artışının sınırlı olmasına rağmen ücretlerin verimliliği daha hızlı artan sektörlerle birlikte yükselmesi sonucu gördü maliyetlerin artmasını açıklar. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Kamu harcamaları teorisi - Baumol modeli | Düzey: Orta

20. Bir belediyenin yaptığı metro veya yol yatırımı nedeniyle belirli taşınmazların değerinde oluşan artışın bir bölümünü taşınmaz sahiplerinden alması aşağıdaki kamu gelirlerinden hangisine örnektir?

B

Çözüm: Şerefiye, kamu hizmeti veya bayındırlık faaliyeti sonucunda belirli taşınmazlarda ortaya çıkan değer artışının bir kısmının kamuya aktarılmasıdır. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Kamu gelirleri teorisi - harç, resim ve şerefiye ayrımı | Düzey: Kolay

21. Laffer eğrisinin temel savı aşağıdakilerden hangisidir?

D

Çözüm: Laffer yaklaşımı vergi oranı ile vergi geliri arasında her noktada doğrusal ilişki olmadığını vurgular. Çok yüksek oranlar çalışma, yatırım, beyan ve uyum davranışlarını olumsuz etkileyerek vergi tabanını küçültür. Bu nedenle doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Kamu gelirleri teorisi - Laffer eğrisi | Düzey: Orta

22. Ramsey kuralına göre, aynı gelir hedefini daha düşük toplam aşırı yükü sağlamak isteyen bir devletin farklı mallara uygulayacağı tüketim vergileri için aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

D

Çözüm: Ramsey'in ters esneklik kuralı, vergi oranlarının talep esnekliğiyle ters yönde belirlenmesini önerir. Talebi daha az esnek mallarda miktar tepkisi daha küçük olduğundan aynı gelir daha düşük aşırı yükü toplanabilir. Dağılım ve hakkaniyet kaygıları bu salt etkinlik sonucunu sınırlayabilir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Optimal vergileme teorisi - Ramsey kuralı | Düzey: Zor

23. Tiebout hipotezine göre yerel kamu hizmetlerinin etkin sunumunu destekleyen mekanizma aşağıdakilerden hangisidir?

B

Çözüm: Tiebout modelinde hareketliliği olan bireyler, tercih ettikleri vergi ve hizmet paketini sunan yerel yönetimi seçer. Bu yer değiştirme, tercihler hakkında sinyal üretir ve belirli varsayımlar altında yerel hizmetlerde etkinliği destekler. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Mali federalizm teorisi - Tiebout hipotezi | Düzey: Orta

24. Kamu gelir ve giderlerinin bütçede birbirinden mahsup edilmeksizin ayrı ayrı ve tam tutarlarıyla gösterilmesi hangi bütçe ilkesinin gereğidir?

C

Çözüm: Gayrisafılık ilkesi, gelir ve giderlerin netleştirilmeden bütçede brüt tutarlarıyla yer almasını ifade eder. Böylece yasama denetimi ve mali saydamlık güçlenir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Bütçe teorisi - klasik bütçe ilkeleri | Düzey: Kolay

25. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre merkezi yönetim bütçesi aşağıdaki bütçelerin hangilerinden oluşur?

B

Çözüm: Merkezi yönetim bütçesi; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların bütçelerinden oluşur. Mahalli idareler ve sosyal güvenlik kurumları genel yönetim içinde olmakla birlikte merkezi yönetim bütçesi dışında yer alır. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: 5018 sayılı Kanun m. 12 ve ekli cetveller | Düzey: Orta

26. Vergilerin götürü olduğu, fiyatların sabit kabul edildiği ve dış ticaretin bulunmadığı basit Keynesyen modelde marjinal tüketim eğilimi 0,75'tir. Götürü vergiler 40 birim artırırsa denge milli gelirindeki değişim kaç birim olur?

C

Çözüm: Vergi çarpanı $-c/(1-c)$ biçimindedir. $c=0,75$ için çarpan $-0,75/0,25=-3$ olur. Vergideki 40 birimlik artış milli geliri $-3 \times 40 = -120$ birim değiştirir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Keynesyen gelir-harcama modeli - götürü vergi çarpanı | Düzey: Zor

27. Fonksiyonel maliye yaklaşımına göre bütçe politikasının temel değerlendirme ölçütü aşağıdakilerden hangisidir?

A

Çözüm: Fonksiyonel maliye, bütçe dengesi yerine mali işlemlerin makroekonomik sonuçlarına odaklanır. Açık veya fazla, tam istihdam ve fiyat istikrarı hedeflerine hizmet ettiği ölçüde değerlendirilir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Maliye politikası teorisi - Abba Lerner ve fonksiyonel maliye | Düzey: Orta

28. Kamu açığının merkez bankası kaynaklarıyla finanse edilmesi ve bunun parasal tabanı genişletmesi aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ifade edilir?

C

Çözüm: Merkez bankasının kamu açıklarını doğrudan veya dolaylı biçimde finanse etmesi parasal tabanı artırıyorrsa borcun ya da açığın parasallaştırılmasından söz edilir. Üretim artışıyla desteklenmediğinde enflasyonist baskı ve enflasyon vergisi doğurabilir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Kamu borçlanması ve para politikası ilişkisi | Düzey: Orta

29. Bir işletmenin, kanunda açıkça tanınmış yatırım indiriminden yararlanmak için yatırım zamanlamasını ve finansman yapısını yasal sınırlar içinde değiştirmesi aşağıdakilerden hangisidir?

D

Çözüm: Vergiden kaçınma, vergi yükünü kanunun izin verdiği seçenekler ve hukuka uygun planlama yoluyla azaltmaktır. Vergi kaçakçılığında ise gerçeğe aykırı beyan, gizleme veya sahte belge gibi hukuka aykırı davranışlar bulunur. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Kamu gelirleri teorisi - vergi uyumu kavramları | Düzey: Kolay

30. Bir dönemde vergi gelirleri yüzde 18 artmıştır. Bu artışın 6 yüzde puanlık bölümünün yeni vergi düzenlemelerinden kaynaklandığı, vergi matrahının ise yüzde 10 büyüdüğü tahmin edilmektedir. İhtiyari düzenlemelerin etkisi arındırıldığında vergi esnekliği kaçtır?

A

Çözüm: Vergi esnekliği, ihtiyari düzenlemelerin etkisi çıkarıldıktan sonraki vergi geliri değişiminin vergi matrahındaki değişime oranıdır. Otomatik gelir artışı yüzde 18 - yüzde 6 = yüzde 12'dir. Esneklik $12/10 = 1,2$ olur. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Kamu gelirleri analizi - vergi esnekliği ve vergi canlılığı ayrımı | Düzey: Zor

MUHASEBE - ÇÖZÜMLER

31-45

31. Dönem sonu sayımında kasada 47.000 TL bulunmuş, 100 Kasa hesabının borç bakiyesi ise 50.000 TL olarak görülmüştür. Nedeni henüz belirlenemeyen fark için yapılacak ilk kayıt hangisidir?

C

Çözüm: Defter bakiyesi fiili kasadan 3.000 TL fazladır; kasa noksanı vardır. Nedeni belirleninceye kadar 197 Sayım ve Tesellüm Noksanları hesabı borçlandırılır, 100 Kasa hesabı alacaklandırılır. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - 100 ve 197 hesapları | Düzey: Kolay

32. İşletme daha önce kredili olarak sattığı malların 10.000 TL + yüzde 20 KDV tutarındaki kısmının müşteri tarafından iade edildiğini kabul etmiştir. Yalnız satış kaydının düzeltilmesine ilişkin kayıt hangisidir?

D

Çözüm: Satış iadesi satış gelirini azaltır; 610 Satıştan İadeler hesabı borçlandırılır. İlk satışta hesaplanan KDV de azaltılacağından 391 Hesaplanan KDV borçlandırılır. Müşteriden olan alacak 12.000 TL azalır ve 120 Alıcılar alacaklandırılır. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - 610, 391 ve 120 hesapları | Düzey: Orta

33. İşletme, ileride teslim alınacak ticari mallar için satıcıya banka aracılığıyla 30.000 TL avans ödemiştir. Doğru kayıt hangisidir?

A

Çözüm: Mal henüz teslim alınmadığından stok kaydı yapılmaz. Satıcıya verilen tutar, varlık niteliğindeki 159 Verilen Sipariş Avansları hesabında izlenir; banka azalışı 102 Bankalar hesabının alacağına yazılır. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - 159 Verilen Sipariş Avansları | Düzey: Kolay

34. İşletmenin üç aylık vadeli mevduatından vade sonunda toplam 18.000 TL faiz elde edilecektir. Dönem sonuna kadar faizin iki aylık kısmı kazanılmış, ancak henüz tahsil edilmemiştir. Dönem sonu kaydı hangisidir?

C

Çözüm: Toplam 18.000 TL faizin iki aylık kazanılmış kısmı $18.000 \times 2/3 = 12.000$ TL'dir. Tahsilat yapılmadığından 181 Gelir Tahakkukları borçlandırılır; döneme ait faiz geliri 642 Faiz Gelirleri hesabına alacak kaydedilir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - 181 Gelir Tahakkukları ve dönemsellik | Düzey: Orta

35. Maliyet bedeli 500.000 TL, kalıntı değeri 20.000 TL ve toplam üretim kapasitesi 120.000 birim olan makine cari dönemde 30.000 birim üretmiştir. Üretim miktarı yöntemine göre cari dönem amortismanı kaç TL'dir?

A

Çözüm: Amortisman tabi tutar $500.000 - 20.000 = 480.000$ TL'dir. Birim başına amortisman $480.000/120.000 = 4$ TL olur. 30.000 birim $\times 4$ TL = 120.000 TL amortisman ayrılır. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Amortisman yöntemleri - üretim miktarı yöntemi | Düzey: Kolay

36. Dönem sonunda işletmenin alacak senetleri için 5.000 TL reeskont hesaplanmıştır. Yapılması gereken kayıt hangisidir?

D

Çözüm: Alacak senetlerinin dönem sonu reeskontu, ilgili varlığın bilanço değerini azaltan 122 Alacak Senetleri Reeskontu hesabının alacağına; finansman gideri ise 657 Reeskont Faiz Giderleri hesabının borcuna kaydedilir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - 122 ve 657 hesapları | Düzey: Orta

37. İşletme, fatura bedeli 100.000 TL olan ticari mallar için 5.000 TL taşıma giderine katlanmış ve satıcıdan 3.000 TL alış iskontosu elde etmiştir. KDV dikkate alınmayacaktır. Malların stok maliyeti kaç TL'dir?

C

Çözüm: Stok maliyetine alış bedeli ile malları mevcut konum ve yerine getirmek için katlanılan taşıma gideri eklenir; alış iskontosu maliyetten indirilir. $100.000 + 5.000 - 3.000 = 102.000$ TL'dir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Stok maliyetinin unsurları - alış maliyeti | Düzey: Orta

38. Bir işletmenin dönen varlıkları 600.000 TL, stokları 180.000 TL, gelecek aylara ait giderleri 20.000 TL ve kısa vadeli yabancı kaynakları 200.000 TL'dir. Asit-test oranı kaçtır?

B

Çözüm: Asit-test oranı, hazır değerler ile hızla paraya çevrilebilir varlıkların kısa vadeli borçlara oranıdır. Verilen bilgilerle $(600.000 - 180.000 - 20.000) / 200.000 = 400.000/200.000 = 2,0$ bulunur. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Mali tablolar analizi - likidite oranları | Düzey: Orta

39. Bir üretim makinesinin peşin bedelle satın alınması nakit akış tablosunda nasıl sınıflandırılır?

D

Çözüm: Maddi duran varlık edinimi işletmenin uzun vadeli üretim kapasitesine yönelik yatırımdır. Peşin makine alımı yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit çıkışı olarak raporlanır. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Nakit akış tablosu sınıflandırması | Düzey: Kolay

40. Ödenmiş sermayesi 1.000.000 TL olan anonim şirket, pay sahiplerine toplam 250.000 TL nakit kar payı dağıtacaktır. Pay sahiplerine ödenmiş sermayenin yüzde 5'i oranındaki birinci kar payını aşan bölüm üzerinden yüzde 10 ikinci tertip yasal yedek ayrıldığı varsayılırsa bu yedek kaç TL'dir?

A

Çözüm: Ödenmiş sermayenin yüzde 5'i 50.000 TL'dir. Toplam dağıtımın bu tutarı aşan bölümü $250.000 - 50.000 = 200.000$ TL'dir. Bunun yüzde 10'u 20.000 TL ikinci tertip yasal yedek akçedir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu m. 519/2-c | Düzey: Orta

41. Geçmiş yıllar zararının sermaye azaltımı yoluyla kapatılmasında temel muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

B

Çözüm: Sermaye azaltıldığında 500 Sermaye hesabı borçlandırılır. Azaltım tutarı geçmiş yıllar zararını kapatmak için kullanıldığında 580 Geçmiş Yıllar Zararları hesabı alacaklandırılır. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - sermaye azaltımı kayıtları | Düzey: Kolay

42. 502 Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları hesabında izlenen tutarın sermayeye eklenmesi halinde temel kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A

Çözüm: Olumlu sermaye düzeltmesi farkı sermayeye dönüştürüldüğünde 502 hesap azaltılarak borçlandırılır, 500 Sermaye hesabı artış nedeniyle alacaklandırılır. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - 500 ve 502 hesapları | Düzey: Orta

43. Safha maliyeti uygulayan bir üretim bölümünde dönem içinde 10.000 birim tamamlanmış, dönem sonunda 2.000 birim yarı mamul kalmıştır. Dönem sonu yarı mamuller dönüştürme maliyetleri bakımından yüzde 50 tamamlanmıştır. Dönem başı yarı mamul olmadığına göre dönüştürme maliyetleri için eşdeğer üretim miktarı kaç birimdir?

D

Çözüm: Tamamlanan 10.000 birimin tamamı eşdeğer birimdir. Dönem sonu yarı mamulün eşdeğer birimi $2.000 \times \text{yüzde } 50 = 1.000$ 'dir. Toplam $10.000 + 1.000 = 11.000$ eşdeğer birim bulunur. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Safha maliyeti - ağırlıklı ortalama yaklaşımında eşdeğer birim | Düzey: Zor

44. Sabit giderleri 240.000 TL, birim satış fiyatı 90 TL ve birim değişken gideri 50 TL olan işletmenin 120.000 TL faaliyet karına ulaşması için kaç birim satış yapması gerekir?

D

Çözüm: Birim katkı payı $90 - 50 = 40$ TL'dir. Hedef kar satış miktarı $(\text{Sabit gider} + \text{hedef kar}) / \text{birim katkı payı}$ formülüyle bulunur: $(240.000 + 120.000) / 40 = 9.000$ birim. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Maliyet-hacim-kar analizi | Düzey: Zor

45. Bir işletme üretimde 5.000 kg direkt ilk madde kullanmış ve kilogram başına fiilen 12 TL ödemiştir. Standart fiyat kilogram başına 10 TL'dir. Direkt ilk madde fiyat sapması aşağıdakilerden hangisidir?

A

Çözüm: Fiyat sapması fiili miktar $\times (\text{fiili fiyat} - \text{standart fiyat})$ formülüyle hesaplanır. $5.000 \times (12 - 10) = 10.000$ TL'dir. Fiili fiyat standarttan yüksek olduğu için sapma olumsuzdur. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Standart maliyet sistemi - direkt ilk madde fiyat sapması | Düzey: Zor

İKTİSAT - ÇÖZÜMLER

46-60

46. Bir piyasada ters talep fonksiyonu $P = 100 - Q$ 'dur. Piyasa fiyatı 40 olduğuna göre tüketici rantı kaç birimdir?

C

Çözüm: $P=40$ iken talep miktarı $Q=60$ 'tır. Tüketici rantı, talep eğrisi ile fiyat çizgisi arasında kalan üçgenin alanıdır: $1/2 \times (100-40) \times 60 = 1.800$. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Mikro iktisat - tüketici rantı | Düzey: Orta

47. Tercihlerin tamlik ve geçişlilik koşullarını sağladığı standart tüketici teorisinde iki kayıtsızlık eğrisinin kesişmemesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

D

Çözüm: İki kayıtsızlık eğrisi kesişirse kesişme noktası üzerinden farklı fayda düzeyindeki sepetlerin birbirine kayıtsız olduğu sonucu çıkar; bu durum geçişlilik ve tutarlı tercih sıralamasıyla çelişir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Mikro iktisat - tüketici teorisi | Düzey: Orta

48. Bir piyasada talep $Q_d = 100 - 2P$, arz $Q_s = 20 + 2P$ biçimindedir. Denge fiyatı ve denge miktarı aşağıdakilerden hangisidir?

D

Çözüm: Denge $Q_d=Q_s$ olur: $100 - 2P = 20 + 2P$. Buradan $80=4P$ ve $P=20$ bulunur. Miktar $Q=100 - 40 = 60$ 'tır. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Mikro iktisat - arz ve talep dengesi | Düzey: Orta

49. Bir firmanın bütün girdileri iki katına çıkarıldığında üretimi iki kattan daha fazla artıyorsa üretim teknolojisi nasıl nitelendirilir?

A

Çözüm: Bütün girdilerin aynı oranda artırılması üretimi daha yüksek oranda artırıyorsa ölçeğe göre artan getiri vardır. Bu kavram tek bir değişken girdinin artırıldığı azalan marjinal verimler kanunundan farklıdır. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Mikro iktisat - üretim teorisi | Düzey: Kolay

50. Cournot düopol modelinin temel varsayımı aşağıdakilerden hangisidir?

A

Çözüm: Cournot modelinde stratejik değişken üretim miktarıdır. Firmalar miktar kararlarını eş anlı verir ve tepki fonksiyonunu oluştururken rakibin miktarını veri kabul eder. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Mikro iktisat - oligopol modelleri | Düzey: Orta

51. Mahkumlar açmazının ayırt edici özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

D

Çözüm: Mahkumlar açmazında her oyuncunun bireysel olarak rasyonel baskın stratejisi, birlikte ulaşıldığında her iki oyuncu için de iş birliği sonucundan daha kötü bir denge doğurur. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Oyun teorisi - mahkumlar açmazı | Düzey: Orta

52. Rekabetçi bir piyasada denge fiyatının altında belirlenen ve etkin biçimde uygulanan fiyat tavanının ilk sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

A

Çözüm: Denge fiyatının altındaki bağlayıcı tavan, talep edilen miktarı artırırken arz edilen miktarı azaltır. Aradaki fark talep fazlası, diğer ifadeyle kıtlık oluşturur. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Mikro iktisat - fiyat kontrolleri | Düzey: Kolay

53. Sabit bir tüketim sepetinin baz yıldaki maliyeti 800 TL, cari yıldaki maliyeti 920 TL'dir. Baz yıl endeksi 100 olduğuna göre cari yıl tüketici fiyat endeksi ve baz yıla göre fiyat artışı aşağıdakilerden hangisidir?

D

Çözüm: $TÜFE = \text{cari sepet maliyeti} / \text{baz sepet maliyeti} \times 100 = 920/800 \times 100 = 115$ 'tir. Baz yıla göre fiyat düzeyi yüzde 15 artmıştır. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Makro iktisat - fiyat endeksleri | Düzey: Orta

54. Bir ekonomide gerçekleşen işsizlik oranı yüzde 9, doğal işsizlik oranı yüzde 6'dır. Konjonktürel işsizlik oranı kaç yüzde puandır?

A

Çözüm: Gerçekleşen işsizlik, doğal ve konjonktürel işsizliğin toplamı olarak ayrıştırılır. Konjonktürel işsizlik yüzde 9 - yüzde 6 = 3 yüzde puandır. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Makro iktisat - işsizlik türleri | Düzey: Kolay

55. Bir ekonomide potansiyel üretim 2.000, gerçekleşen üretim 1.900 birimdir. Okun katsayısının 2 olduğu ve yüzde 2'lik negatif üretim açığının işsizliği doğal oranının 1 yüzde puan üzerine çıkardığı kabul edilirse konjonktürel işsizlik yaklaşık kaç yüzde puandır?

C

Çözüm: Üretim açığı $(1.900-2.000)/2.000 = -0,05$, yani yüzde -5'tir. Okun katsayısı 2 olduğunda her yüzde 2'lik negatif açık yaklaşık 1 puan konjonktürel işsizliğe karşılık gelir. Yüzde $5/2 = 2,5$ puan bulunur. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Makro iktisat - Okun yasası | Düzey: Zor

56. Miktar teorisinde dolaşım hızı ve reel üretim sabitken para arzının yüzde 10 artması fiyatlar genel düzeyini yaklaşık nasıl etkiler?

C

Çözüm: $MV=PY$ eşitliğinde V ve Y sabitse M'deki yüzde 10'luk artış P'de yaklaşık yüzde 10 artışla karşılır. Bu nedenle doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Para teorisi - Fisher değişim denklemi | Düzey: Orta

57. Sermaye hareketlerinin tam olduğu, sabit döviz kuru uygulayan küçük açık ekonomide merkez bankasının genişletici açık piyasa işlemi yapması Mundell-Fleming modeline göre neden kalıcı üretim artışı sağlayamaz?

D

Çözüm: Sabit kur ve tam sermaye hareketliliğinde para genişlemesi faizi dünya faizinin altına iter. Sermaye çıkışı ve kurda değer kaybı baskısı doğar. Merkez bankası kuru korumak için döviz satar; yerli para çekilir ve başlangıçtaki genişleme etkisi nötrleşir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Mundell-Fleming modeli - sabit kurda para politikası | Düzey: Zor

58. Merkez bankasının 'son kredi mercii' işlevi aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

C

Çözüm: Son kredi mercii işlevi, sistemik paniği sınırlamak amacıyla temelde ödeme gücü bulunan fakat geçici likidite sıkışıklığı yaşayan bankalara merkez bankasının likidite sağlayabilmesidir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Merkez bankacılığı - son kredi mercii | Düzey: Kolay

59. Nispi satın alma gücü paritesine göre yurt içi enflasyon yüzde 12, dış ülke enflasyonu yüzde 4 ise yerli paranın dış para karşısındaki yaklaşık değer kaybı ne olmalıdır?

B

Çözüm: Nispi satın alma gücü paritesinde kurdaki yaklaşık değişim yurt içi enflasyon ile dış enflasyon farkına eşittir. Yüzde 12 - yüzde 4 = yüzde 8 değer kaybı beklenir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Uluslararası iktisat - satın alma gücü paritesi | Düzey: Orta

60. 24 Ocak 1980 istikrar ve yapısal uyum kararlarının genel yönelimi bakımından aşağıdakilerden hangisi bu kararlarla bağdaşmaz?

D

Çözüm: 24 Ocak kararları, ithal ikamesinden ihracata dönük büyümeye geçişi, dışa açılmayı, fiyat ve kur sisteminde piyasa mekanizmasına daha fazla yer verilmesini hedeflemiştir. Katı kotalara ve sürekli aşırı değerli sabit kura dayalı ithal ikamesini güçlendirmek bu yönelimin tersidir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Türkiye ekonomisi tarihi - 24 Ocak 1980 kararları | Düzey: Zor